

30. međunarodna znanstvena konferencija

Nacionalne manjine, migracije i sigurnost

Brijuni – Hotel “Neptun”
07–09. 09. 2026.

KNJIGA SAŽETAKA

30th international scientific conference

National minorities, migration and security

Brijuni Islands – “Neptun” hotel,
7–9 September 2026

BOOK OF ABSTRACTS

ročan te se i desetljećima kasnije odražava na prirodno kretanje, strukture i druge demografske pokazatelje. Cilj rada je analizirati utjecaj migracija na demografske promjene Srba u Hrvatskoj. Za potrebe rada analizirani su različiti statistički izvori podataka te rezultati kvalitativnog istraživanja provedenog metodom polustrukturiranih biografskih intervju s 28 sugovornika u pet županija od prosinca 2023. do svibnja 2024.

13. Ružica Cacanaska, Vesna Zabijakin-Chatleska, Ivan Blaževski, Institut za socioloska i politicko-pravna istrazivanja, Univerzitet „Sv. Kiril i Metodij“, Skopje & **Marijana Maksimović**, Institut društvenih nauka, Beograd

Istraživanje migracija mladih: iskustva i životne strategije mladih migranata iz Severne Makedonije i Srbije

Migracije mladih u zapadnom Balkanu tradicionalno su se tumačile kroz koncept odljeva mozgova, koji se odnosi na emigraciju mladih i obrazovanih pojedinaca. Ovaj obrazac ostaje osobito izražen u Sjevernoj Makedoniji i Srbiji, gdje strukturni potisni čimbenici i dalje oblikuju odlazne migracije. Prema podacima Svjetske banke, temeljenima na projekcijama stanovništva Ujedinjenih naroda, neto migracija za 2025. godinu iznosi –5.645 za Sjevernu Makedoniju i –13.086 za Srbiju, što ukazuje na trajnu neravnotežu između iseljavanja i useljavanja. Dugoročni demografski trendovi dodatno upućuju na pad broja stanovnika od približno 17 % u obje zemlje do 2050. godine.

Dodatni podaci ukazuju na razmjere i strukturu ovih kretanja. Godišnji migracijski tokovi prema Europskoj uniji ostaju značajni, pri čemu približno 26.000–31.000 državljana Sjeverne Makedonije i 44.000–53.000 državljana Srbije godišnje dobiva prve dozvole boravka. Migracije su pretežno ekonomski motivirane, pri čemu zapošljavanje predstavlja glavni pokretač, a slijede obiteljski razlozi i mobilnost povezana s obrazovanjem. Istodobno, rezultati istraživanja

pokazuju da oko jedne trećine mladih izražava želju za iseljavanjem, što upućuje na snažnu aspiracijsku dimenziju migracija.

Iako se slični obrasci uočavaju u svim zemljama zapadnog Balkana, ovo se istraživanje usredotočuje na Sjevernu Makedoniju i Srbiju. U tom kontekstu, rad ima za cilj razviti dublje razumijevanje migracija mladih analizirajući iskustva, motivacije i životne strategije mladih migranata iz ove dvije zemlje. Rad koristi presječni istraživački dizajn i primjenjuje kvalitativne polustrukturirane intervjuve kao primarnu metodu prikupljanja podataka. Empirijski materijal temelji se na uzorku ispitanika koji obuhvaća približno 15–20 intervjuva po zemlji s mladima iz Sjeverne Makedonije i Srbije koji trenutno žive u inozemstvu. Migracije se promatraju kao društveno ukorijenjen i percepcijski oblikovan proces, s naglaskom na individualne motive, životna iskustva, trenutačne socioekonomske pozicije i buduće aspiracije.

Nadilazeći agregatne pokazatelje, rad pruža nijansiran prikaz migracija mladih, identificirajući ključne teme koje proizlaze iz životnih iskustava te pridonosi dubljem razumijevanju suvremenih migracijskih procesa.

14. **Marko Mrakovčić**, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci & **Margareta Gregurović**, Institut za istraživanje migracija, Zagreb

Stavovi i društvena distanca prema stranim radnicima u Hrvatskoj: promjena u percepciji studenata prava u razdoblju od 2019. do 2024. godine

S obzirom na recentne promjene migracijskih obrazaca u Republici Hrvatskoj, koje obilježava pozitivan migracijski saldo uz istovremeno produbljivanje negativne percepcije stranih državljana, cilj je ovoga rada analizirati stavove studenata prava prema stranim radnicima i njihovu promjenu tijekom petogodišnjeg razdoblja. Razmatraju se ključne odrednice stavova kroz analizu percepcije stranih radnika